

TIEDOTE 13.6.2025

MAATIAINEN RY, VUODEN PERINNEMAISEMA 2025

Puustilan maisematila, Ilomantsi

Maatiainen ry on valinnut Puustilan maisematilan Ilomantsissa vuoden 2025 perinnemaisemaksi.

Vuoden perinnemaisema sijaitsee Itä-Suomen vaaramaisemissa Ilomantsissa Maukkulan kylässä Puustinvaaralla. Puustilan maisematila on maisemanhoitoon ja matkailuelinkeinoihin erikoistunut tila. Tavoitteena on ollut ylläpitää avointa vaaramaisemaa ja perinnebiotooppeja laiduntavien eläinten avulla ja samalla säilyttää suomalaisia alkuperäisrotuja. Laiduntavaksi eläimeksi on siten valikoitunut kainuunharmaa lammas. Ekologinen kestävyys on ollut tilan toimintaa ohjaava keskeinen näkökulma. Pitkäjänteisellä työllä on luotu monimuotoista luonnon ja kulttuurin yhdistävää elämäntapaa ja toimittu esimerkkinä.

Puustilan maisematila sijaitsee yhdellä Pohjois-Karjalan maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista, Ilomantsin vaaramaisemassa, joka koostuu soiden reunustamasta Ilomantsinjärvestä ja ympäröivistä viljellyistä vaaraketjuista. Seutu edustaa myös yhtä maamme kansallismaisemista, Vaara-Karjalan vaarakyliä. Täällä viljely ja laidunnus ovat pitäneet vaarojen lakia avoimina, ja nämä perinteisistä maankäyttötavoista juontuvat piirteet ovat säilyneet seudulla nykypäiviin asti. Puustilan maisematilan paikalla tiedetään olleen asutusta hyvin pitkään, vähintään 400 vuoden ajan. Varhaisemmasta asutushistoriasta on vähäisesti tietoa, mutta se juontanee juurensa 1500-luvulle asti. Yhteydet Karjalaan, erämaaluonto ja ortodoksinen usko ovat muovanneet seutua.

Puustilassa on haluttu säilyttää uhanalaisia luontotyyppejä kuten niittyjä ja hakamaita. Tilalla on oma Natura-2000 ohjelmaan kuuluva 2,5 ha perinnebiotooppi, johon kuuluu niitty ja hakamaa. Natura-niittyä hoidetaan niittämällä ja laiduntamalla. Peltaja ympäröivät metsät on aidattu laidunnukseen, ja niitä on kehitetty hakamaiksi. Natura-niityllä tavataan muun muassa ketonoidanlukkoa ja ketotähkiötä, jotka ovat kumpikin uhanalaisuusluokituksestaan silmälläpidettäviä.

Puustilan maisematila on Pohjois-Karjalan biosfäärialueen jäsen. Biosfäärialue on toiminnallinen alusta paikallisille ihmisille, toimijoille ja yrittäjille, joka edistää alueen kestävästä kehitystä tukemalla ihmisten luontosuhdetta, luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä vastuullisten elinkeinojen kehittymistä. Tilan yhteistyötahoihin kuuluvat myös Kohtuusliike, Ilomantsin matkailuyhdistys, Ilomantsin Luonnonystävät-yhdistys, Ilomantsin kädentaitajat ja paikallinen kyläyhdistys.

Lisätietoja:

Puustilan maisematila

<https://www.puustilanmaisematila.fi/>

Maatiainen ry, perinnemaisemavastaavat

Anni-Mari Anttola, annimari.anttola@yahoo.com

Kirsi Mäkinen, kirsi.makinen67@gmail.com

Maatiainen ry, Toiminnanjohtaja

Maija Manninen, toimisto@maatiainen.fi, 045 809 4715